

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **M. A.**
st. příslušnost X
pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 5. 6. 2025, č. j. MV-90889-3/OAM-2025,

takto:

- I. Usnesení žalovaného ze dne 5. 6. 2025, č. j. MV-90889-3/OAM-2025, **se ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení shora citovaného usnesení žalovaného ze dne 5. 6. 2025, č. j. MV-90889-3/OAM-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný *zastavil* správní řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul dosavadní pobytovou historii žalobce a uvedl důvody, pro které žalobce v současnosti v ČR žádá o mezinárodní ochranu. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že aktuální žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je již *šestá v pořadí*, protože se jedná o tzv. *další opakovanou žádost* ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.
3. V předchozích pravomocně ukončených správních řízeních žalobce označil za důvody podání jednotlivých žádostí o mezinárodní ochranu především obavu z uvěznění, mučení a ohrožení života ze strany policie za to, že za úplatu ve vlasti pomáhal sousedovi spolu se svým přítelem převážet zboží, které nepovažoval za kradené. Současně vyjádřil obavy z toho, že bude poslán zpět do vlasti proto, že byl v ČR soudně trestán. Obával se rovněž, že v Bělorusku bude policií, resp. KGB, mučen a uvězněn, neboť požádal v ČR o mezinárodní ochranu.
4. Žalovaný posoudil důvody současné další opakované žádosti žalobce a tyto srovnal s tvrzeními, která žalobce učinil v rámci předchozích správních řízení ve věci mezinárodní ochrany. Dospěl k závěru, že žalobce neuvedl ve své nynější žádosti žádné nové skutečnosti a ani nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností.
5. Při posouzení nynější další opakované žádosti žalobce žalovaný vycházel z následujících zdrojů, které jsou součástí správního spisu: *Informace OAMP: Bělorusko: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 27. 5. 2025; Informace OAMP: Bělorusko: Počty migrantů z/do Běloruska, Kontroly na běloruských hranicích s EU, Kontroly na bělorusko-ruských hranicích, Situace běloruských občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Sledování běloruských občanů pobývajících v zahraničí ze dne 7. 3. 2025; Informace OAMP: Bělorusko: Povinná vojenská služba a odvody ze dne 25. 2. 2025 a veřejně dostupných informačních zdrojů týkajících se možností léčby drogové závislosti v Bělorusku.*
6. Jelikož žalovaný dospěl k závěru o naplnění podmínek ve smyslu § 11a odst. 3 zákona o azylu, nynější správní řízení o další opakované žádosti žalobce dle tohoto ustanovení zastavil.

III. Žaloba

7. Žalobce brojil především proti *nesprávnému postupu žalovaného* v řízení o další opakované žádosti. Má za to, že ve své nynější žádosti uvedl nové skutečnosti a současně došlo i ke změně (zhoršení) bezpečnostní situace v Bělorusku po prezidentských volbách v roce 2020. Z těchto důvodů žalobce *splňuje zákonné podmínky* nejen pro věcné posouzení žádosti, nýbrž i pro udělení mezinárodní ochrany, včetně udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu.
8. Současně žalobce namítal, že se žalovaný dopustil zásadního procesního pochybení, pokud jej *neseznámil s podklady pro vydání rozhodnutí*. Odkázal přitom na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 8. 2024, č. j. 41 Az 17/2024-20, z něhož vyplývá, že toto právo náleží žadateli i v řízení o další opakované žádosti. Toto pochybení je dle žalobce natolik závažné, že samo o sobě musí vést ke zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Ve vyjádření ze dne 21. 7. 2025 žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že zjistil skutkový stav věci řádně v rozsahu důvodů, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl. Jako podklad k rozhodnutí přitom využil *širokou škálu informací*

o politické a bezpečností situaci v zemi původu a stavu dodržování lidských práv v Bělorusku. Veškeré tyto informace jsou součástí správního spisu.

10. K námitce stran neseznámení žalobce s podkladovými informacemi žalovaný uvedl, že *v případě další opakované žádosti není povinen žadatele s podkladovými informacemi seznamovat*, o čemž byl žalobce v nynějším správním řízení řádně poučen. Žalobce trvá na správnosti svého postupu a navrhl krajskému soudu zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [viz § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o azylu. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
12. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
13. Žaloba je důvodná.
14. Na úvod soudního přezkumu se zdejší soud k námitce žalobce zabýval procesním pochybením žalovaného spočívajícím v tom, že v rámci řízení o tzv. další opakované žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný *nevyzval žalobce k seznámení a následnému vyjádření k podkladům*, z nichž při svém rozhodování vycházel. S ohledem na skutečnost, že v případě závažné procesní vady může být výsledné rozhodnutí nezákonné bez ohledu na jeho obsah, věnoval se krajský soud této námitce přednostně.
15. Krajský soud nejprve předešle pro věc rozhodnou právní úpravu. Podle § 11a odst. 3 zákona o azylu platí: *„Podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a, ministerstvo řízení usnesením zastaví. Usnesení o zastavení řízení lze vydat do 10 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany [...]“*
16. Institut tzv. další opakované žádosti je upraven v § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, který tuto žádost definuje jako: *„třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany podanou toutéž osobou a všechny žádosti následující po ní za podmínky, že v řízení ve věci mezinárodní ochrany o kterékoli předcházející žádosti bylo rozhodnuto tak, že se mezinárodní ochrana neuděluje nebo se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítá jako zjevně nedůvodná, druhé žádosti bylo vydáno rozhodnutí podle § 15, 15a, 17 nebo 17a, nebo druhé žádosti bylo řízení zastaveno podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. a) nebo e).“*
17. Právo účastníků řízení na seznámení a vyjádření k podkladům rozhodnutí je zakotveno v § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), dle něhož platí, že: *„Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká*

žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal [...]“

18. Podle § 9 zákona o azylu dále platí, že: „*Na řízení uvedená v § 8 písm. a) a c) se použije správní řád, s výjimkou ustanovení o doručování adresátům zdržujícím se v cizině, o úřední desce, o ustanovení opatrovníka osobám neznámého pobytu a osobám, které se zdržují v cizině, pokud se jim nedaří doručovat, a o ustanovení zástupce pro doručování, a dále ustanovení o umožnění nahlížení do spisu jiným osobám než účastníkům a jejich zástupcům, o ústním jednání, o vydání stejnopisu výroku rozhodnutí na požádání účastníka, o lhůtách pro vydání rozhodnutí, ustanovení o odvolacím řízení a řízení o rozkladu, ustanovení o přezkumném řízení, o obnově řízení a novém rozhodnutí.*“
19. V posuzované věci není pochyb o tom, že žalobce podal dne 3. 6. 2025 v Pobytovém středisku Zastávka tzv. další opakovanou žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť v jeho případě šlo už o v celkovém pořadí šestou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Současně v posuzované věci není sporné, že žalovaný v průběhu řízení o této žádosti *nevyzval žalobce k seznámení s podklady a neumožnil mu vyjádřit se k podkladovým informacím*, na kterých své rozhodnutí vystavěl. Tato skutečnost vyplývá jak z obsahu správního spisu, kde absentuje jakákoliv výzva k realizaci práva žalobce dle § 36 odst. 3 s. ř., tak ji rovněž potvrdil ve vyjádření k žalobě ze dne 21. 7. 2025 i sám žalovaný, který uvedl, že v řízení v režimu § 11a odst. 3 zákona o azylu nebyl povinen žalobce s podkladovými informacemi seznámit, o čemž jej též předem poučil. Neuvedl však, o jaké právní důvody se jeho právní názor opírá.
20. Podstata nyní posuzované věci tak tkví v tom, (i) zda měl žalovaný ze zákona povinnost vyzvat žalobce k seznámení a vyjádření k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 s. ř. rovněž v řízení o další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a pokud tak žalovaný neučinil, jestli (ii) takové procesní pochybení nutně představuje vadu s vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí a je důvodem pro jeho zrušení v rámci soudního přezkumu krajským soudem.
21. Krajský soud konstatuje, že po stránce skutkových i právních okolností se zcela totožnou věcí v nedávné době zabýval ve svém rozsudku ze dne 19. 8. 2024, č. j. 41 Az 17/2024-20, na jehož závěry odkazoval též žalobce v nyní projednávané věci. I v odkazovaném rozsudku byla situace taková, že si žalovaný pro účely posouzení tzv. další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany opatřil podklady o situaci v zemi původu, přičemž s těmito podklady žadatele *vůbec neseznámil a nedal mu příležitost se k nim vyjádřit*. S ohledem na komplexní pojetí řešené problematiky a notnou přiléhavost závěrů vyjádřených v citovaném rozsudku na případ žalobce je krajský soud přesvědčen o použitelnosti svých dřívějších závěrů i v nyní řešené věci, a nemá důvod se od nich odchýlit.
22. Krajský soud v citovaném rozsudku jednoznačně dovodil, že porušení práva dle § 36 odst. 3 s. ř. *zakládá natolik závažnou procesní vadu, jež je bez dalšího důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu*. Dochází tím totiž nejenom k porušení obecných procesních předpisů, ale současně i k rozporu se zásadami vyjádřenými v čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Zdejší soud vycházel z toho, že ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. *se plně uplatní i v řízení o další opakované žádosti podle zákona o azylu*. Ustanovení § 9 zákona o azylu, dle něhož se ve věcech mezinárodní ochrany použije správní řád, použití § 36 odst. 3 s. ř. *nevylučuje*, přičemž zákon o azylu tak nečiní ani na jiném místě. Citované ustanovení je přitom *promítnutím ústavně zaručeného*

procesního práva vyjádřit se ke všem prováděným důkazům ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny. Jde o projev obecné zásady kontradiktornosti, která se přiměřeně použije i ve správním řízení (srov. k tomu např. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 3. 2005, sp. zn. II. ÚS 329/04, či ze dne 23. 8. 2007, sp. zn. II. ÚS 262/06; všechny nálezy jsou veřejně dostupné na <https://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>).

23. Právo na seznámení s podklady přitom nezahrnuje jen pasivní roli, ale naopak předpokládá, že *správní orgán účastníka řízení vyzve, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřil* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, č. j. 9 Azs 33/2009-95). Smyslem tohoto procesního práva je umožnit účastníku řízení, aby ve fázi před vydáním rozhodnutí, tedy poté, co správní orgán ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, *aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci*. Vzhledem k tomu, že si pak účastník řízení sám nemůže učinit relevantní úsudek o momentu finalizace shromažďování podkladů, musí být z výzvy správního orgánu zřejmé, že již ukončil shromažďování podkladů a je připravený ve věci rozhodnout (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2003, č. j. 7 A 112/2002-36, či ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44).
24. Krajský soud tedy shledal, že *napadené rozhodnutí trpí nezákonností*. Žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, když žalobce v souladu s § 36 odst. 3 s. ř. nevyzval k seznámení s podklady rozhodnutí a neumožnil mu se k nim včas vyjádřit. Tímto postupem žalovaný žalobci *de facto znemožnil realizaci jeho ústavně zaručeného procesního práva* ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny, neboť mu vzal příležitost zareagovat na svá vlastní skutková zjištění týkající se (změny) situace v zemi původu a tato svými případnými poznámkami ovlivnit.
25. Přitom právě na základě ve správním řízení shromážděných podkladů pojednávajících o situaci v zemi původu žalobce (zde zejména tři podkladových zpráv OAMP) odůvodnil žalovaný svůj závěr, že od okamžiku podání předchozí azylové žádosti žalobce v roce 2020 *nedošlo v Bělorusku k žádné azylově relevantní změně okolností, zejména politické či bezpečnostní situace*. S ohledem na datum vydání jednotlivých materiálů, ze kterých žalovaný v řízení o současné další opakované azylové žádosti žalobce vycházel (všechny informace OAMP byly vydány až během roku 2025 a jsou tedy relevantní a aktuální), je potom reálně vyloučeno, aby se žalobce s těmito podklady případně seznámil již v řízení o své předchozí (v celkovém pořadí páté) žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané v roce 2020.
26. Zcela bez významu je pak i argumentace žalovaného uvedená ve vyjádření k žalobě ze dne 21. 7. 2025, že žalovaný žalobce o skutečnosti, že jej nebude vyzývat k seznámení s podkladovými informacemi, *ve správním řízení předem poučil*. Zákon totiž ukládá žalobci povinnost vyzvat žalobce k seznámení s podklady rozhodnutí i v řízení o další opakované žádosti o mezinárodní ochranu (viz výše), přičemž ani případné (nesprávné) poučení správního orgánu *nemůže na této povinnosti ničeho změnit*. Navíc z obsahu poučení ze dne 3. 6. 2025, jež žalobce obdržel při podání své další opakované žádosti, žádá informace o upuštění od realizace práva dle § 36 odst. 3 s. ř. neplyne.
27. Jelikož krajský soud dospěl k závěru, že v řízení před žalovaným došlo k podstatnému porušení procesních záruk, které *mohly mít ve výsledku vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí*, zdejšímu soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Zároveň by bylo za této situace z podstaty věci nadbytečné (resp.

přínejmenším předčasné), aby se zdejší soud zabýval i dalšími žalobními námitkami směřujícími proti samotnému hodnocení důvodů další opakované žádosti žalovaným a jejich právnímu posouzení.

28. Závěrem pak zdejší soud dodává, že okamžikem vykonatelnosti tohoto rozsudku *zanikají právní účinky předběžného opatření* uloženého usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 17. 7. 2025, č. j. 33 Az 19/2025-25, na základě něhož měl žalovaný povinnost zajistit strpění žalobcova pobytu na území ČR (viz § 38 odst. 4 s. ř. s.).

VI. Závěr a náklady řízení

29. Vzhledem k tomu, že krajský soud shledal námitku žalobce důvodnou, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.]. V něm je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem zdejšího soudu vyjádřeným výše v tomto rozsudku, tudíž je povinen *vyzvat žalobce k seznámení s podklady rozhodnutí* (zejména podkladovými zprávami o zemi původu) a v případě zájmu *musí žalobci umožnit se k nim adekvátně vyjádřit* tak, jak to předpokládá ustanovení § 36 odst. 3 s. ř.
30. O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, jenž měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V souzené věci byl žalobce ve věci úspěšný, a proto má právo na náhradu nákladů soudního řízení. Žádné náklady řízení ovšem nedoložil a tyto neplnou ani z obsahu soudního spisu. Proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení *nepřiznal* (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** kasační stížnost přípustná [§ 32 odst. 8 písm. a) zákona o azylu].

V Brně dne 14. října 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce